Donderdag, 18 Februari 1943. Dagblad Amigoe di Curaçao 60ste Jaargang, No. 3830.

TIJDELIJKE NOODUITGAVE WEGENS GEBREK AAN PAPIER

Weer duikboten in Caraïbische Zee?

BRITSE SCHOENER TOT ZINKEN GEBRACHT.

De Duitsers hebben blijkbaar hun langverwachte duikbootcampagne in de Caraïbische Zee hernieuwd. Een Britse Westindische schoener werd tot zinken gebracht nabij de Noordkust van Zuid-Amerika. 3 Van de 62 passagiers zijn — naar bekend is — dood. 46 Anderen worden vermist. 3 Leden van de bemanning, bestaande uit 12, worden ook vermist. Schipbreukelingen bereikten Trinidad. Anderen landden in Zuid-Amerika, klaarblijkelijk in Venezuela. De schipbreukelingen beschreven de duikboot als biezonder groot. Zij kwam aan de oppervlakte en opende het vuur zonder waarschuwing (St. Lucia, B.W.I., (AP) 18.2).

NOORDAMERIKAANSE COMMENTAAR OP DE GEVECHTEN IN TUNIS.

Elton Fay seint uit Washington:

De nederlagen van de Noordamerikaanse strijdkrachten in Midden-Tunis veroorzaakten weinig ontmoediging in militaire kringen te Washington. De reactie scheen over het algemeen te zijn, dat men wel een tegenslag heeft gehad, die ten hoogste de uitslag van de Tunische campagne wat zal uitstellen.

In de berichten, die te Washington ontvangen worden, zijn er aanwijzingen, dat de aanval van de Duitse pantserstrijdkrachten door de Faid-pas nabij Sidi Bouzid en door Gafsa op 95 kilometer ten Zuid-Westen daarvan, geen grote aanval betekent naar Algerië. Men beschouwt de operatie slechts als een poging om meer bewegingsvrijheid voor de Duitse strijdkrachten in Tunis te krijgen. Dat doel is reeds bereikt in een linie ten Zuiden van Sidi Bouzid, die de Duitse operaties langs de kust bedreigden. Militaire kringen zeiden, dat de Noordamerikaanse stellingen lichtelijk bezet waren met betrekkelijk geringe aantallen tanks. De Duitsers wierpen daarentegen een gehele tankdivisie in de aanval en hebben een tweede pantserdivisie in dat gebied in reserve. De algehele Noordamerikaanse sterkte aldaar zou weinig meer bedragen dan een „verkleinde" divisie van allerlei troepen.

De verliezen in tanks zijn ongeveer gelijk. De directe bevoorradingsmoeilijkheden zijn groter voor de Geallieerde strijdkrachten, die versterkingen moeten aanvoeren over slechte wegen en door woest bergland uit het Noorden van Tunis. De waarnemers merkten evenwel op, dat in de campagne in haar geheel, het voordeel in de bevoorrading en versterking op de lange duur volkomen ligt bij de legers onder Generaal Dwight D. Eisenhower.

Omdat men voorzien had, dat de vooruitgeschoven stellingen zouden moeten worden ontruimd, indien de Duitsers met kracht zouden aanvallen, waren krachtiger Geallieerde linies gereed gemaakt in de heuvels meer naar achteren. Men verwacht, dat de vijand deze veel moeilijker te passeren zal vinden, indien hij daartoe een poging zou doen. De winterregens, die het Geallieerde offensief maandenlang deden uitblijven, nemen thans af en — naar men zegt — is de modder geen grote hinder meer voor de operaties in de benedenlanden. Langs de kust duren de regens evenwel voort. Hierdoor wordt nog steeds een aanval belet door het 1e Britse leger onder Generaal Anderson in het Noorden om de druk te verlichten op de Geallieerde linie in Midden-Tunis. Waarnemers zeiden, dat een gelijke afleiding van de Duitse aanval spoedig zal geschieden, zodra het 8e leger uit Libye ver genoeg in het Zuiden van Tunis is doorgedrongen om de hoofdmacht van Rommels strijdkrachten wederom te bedreigen (Washington, (AP) 17.2).

DE GEVECHTEN BREIDEN ZICH UIT.

De Duitse radio deelde mede, dat de gevechten in het Zuiden van Tunis „zich uitbreiden" tegen „nieuwe Noordamerikaanse strijdkrachten, die supérieur zijn in aantal en in uitrusting" (Londen, (AP) 17.2).

DUITSE TERUGTREKKING NAAR DE MARETH-LINIE.

Het Britse nieuwsagentschap deelde mede, dat volgens bekendmaking van de Berlijnse radio het Afrika Corps zich „volgens het plan en zonder te worden gehinderd door de Britten" naar de Mareth-linie terugtrekt. De radio zeide: „Krachtige verkenningscolonnes van tanks worden door de Britten gebruikt."

Intussen legden waarnemers in Londen de Duitse aanval op de Noordamerikanen nabij Sbeitla uit als een poging om de Geallieerde opslagplaatsen, die over honderden kilometers van slechte wegen worden aangevuld, te vernietigen en om de kustroute veilig te stellen voor een terugtrekking van het Afrika Corps naar het Noorden. Het doel van deze terugtrekking zou dan zijn om zich met het leger van Generaal Von Arnim samen te voegen.

Het DNB zeide, dat de operaties van „zeker plaatselijk belang" zijn, doch „niet moeten worden beschouwd als een beslissende slag". Men verklaarde, dat de Noordamerikaanse aanvallen op de Noordelijke flank van de asstrijdkrachten „afbraken met hevige verliezen". Intussen zijn de verdedigers van de as aan het Zuidelijk front verzwakt doordat de pantsertroepen werden ingezet om de Noordamerikanen aan te vallen. Deze verzwakte troepen wachten thans een aanval van het 8e leger op de Mareth-linie af (Londen, (AP) 17.2).

De radio van Parijs, die onder Duits toezicht staat, zeide, dat het 8e Britse leger met kracht voortdringt in het Zuiden. De Britten zouden pogen door de rechterflank van de Duitsers en Italianen in de Mareth-linie door te dringen.

Het communiqué van Cairo had gezegd, dat de strijdkrachten van Montgomery aan de linkerflank van de as oprukten in de richting van Medenine. Deze stad ligt in de Mareth-linie op ongeveer 105 kilometer binnen Tunis. De Britse radio zeide, dat deze strijdkrachten zich „op een goede 32 kilometer ten Westen van Ben Gardane bevonden". De radio van Parijs zeide voorts, dat de Noordamerikanen zich in de sector ten Zuiden van Sidi Bouzid terugtrekken van Gafsa in de richting van Tozeur aan de Noordelijke oever van het Sjott el Djerid (Londen, (AP) 17.2).

VLIEGVELDEN IN TUNIS ONTRUIMD.

Het 12e Noordamerikaanse luchtcorps maakte de ontruiming bekend van 3 zijner vliegvelden in Tunis. Een daarvan ligt te Sbeitla. De twee andere liggen te Thlepte nabij Feriana, dicht bij de grens tussen Tunis en Algerië (Geallieerd Hoofdkwartier in Noord-Afrika, (AP) 17.2).

BRITTEN BEREIKEN MEDENINE

Als volgt luidt het communiqué van het Midden-Oosten:

„Onze troepen zetten hun opmars naar het Westen gisteren voort toen vooruitgeschoven elementen Medenine in de Noordelijke sector bereikten. In de Zuidelijke sector waren onze patrouilles actief in het gebied van Foum en Tatahouine. Het slechte weer beperkte wederom de luchtoperaties boven het gevechtsgebied. In de nacht van 16 op 17 Februari vielen zware bommenwerpers de vliegvelden en de haven te Heraklion op Creta aan. Twee branden werden veroorzaakt op het landingsterrein. In aanvallen op 5 treinen op Sicilië gedurende dezelfde nacht werden 2 locomotieven in brand gezet en 3 ernstig beschadigd. Vliegtuigen van Malta beschoten ook motorvoertuigen in Tunis. Van deze en andere operaties keerden 2 onzer vliegtuigen niet terug" (Cairo, (AP) 18.2).

SPECIAAL RUSSISCH COMMUNIQUÉ.

Het volgende speciale Russische communiqué werd in Londen opgevangen:

„Op 17 Februari veroverden onze troepen in de Oekraine als resultaat van hardnekkige gevechten de stad en het spoorwegknooppunt van Slavyansk. Ook werden veroverd de steden Rovenski, Sverolovsk en Smeyev. In het gebied van Kursk ontwikkelden onze troepen hun offensief en veroverden zij de stad Graivoron."

De steden Graivoron en Bogodukho liggen belangrijk ten Noord-Westen van Charkov. Slavyansk ligt ongeveer midden tussen Stalino en Charkov (Londen, (AP) 17.2).

RUSSISCH MIDDAGCOMMUNIQUÉ.

„Gedurende de nacht van 17 Februari voerden onze troepen offensieve gevechten in dezelfde richtingen als tevoren. Ten Zuiden en Zuid-Westen van Vorosjilovgrad zetten onze troepen hun succesrijke offensief voort en veroverden zij verschillende bewoonde plaatsen. Een garden-afdeling vernielde 20 Duitse tanks en 2 pantserwagens. Tevens ruimde men 600 Duitsers op. De afdeling veroverde oorlogsmateriaal en nam gevangenen.

In het gebied van Kramatorskaya voerden onze troepen offensieve gevechten. Een afdeling werd aangevallen door grote strijdkrachten van de Duitse infanterie en 13 tanks. Manschappen van het Rode leger sloegen de aanval af, vernietigden 2 tanks en doodden meer dan 200 Duitsers. In een andere sector verdreven de Sovjettroepen de Duitsers uit een bewoonde plaats. Men veroverden 4 kanonnen en 7 mortieren. Nabij Charkov veroverden onze troepen 14 treinen met oorlogsmaterialen. Hieronder bevonden zich 75 vrachtauto's vol ammunitie, 150 machinegeweren en 4 zware tanks.

Ten Noorden van Charkov drongen onze troepen voort. Sovjet-tanks braken in een plaats door en vernietigden 100 vijandelijke tanks, 5 kanonnen en 14 vrachtauto's. Er werd een belangrijke buit veroverd. Ten Noorden van Kursk rukten onze troepen voort. Russische tanks braken in een bewoonde plaats door en versloegen het vijandelijke garnizoen van meer dan 100 Duitsers. Zij vernielden of veroverden materiaal en namen een aantal gevangenen. Guerrilla's van een district in de Oekraine deden verschillende verrassingsaanvallen op een vijandelijk garnizoen tussen 3 en 8 Februari. Zij doodden ongeveer 400 Duitsers en veroverden oorlogsvoorraden" (Moskou, (AP) 18.2).

COMMUNIQUÉ VAN DE NOORDAMERIKAANSE MARINE.

De Noordamerikaanse Marine gaf het volgende communiqué uit:

„Stille Zuidzee (alle data zijn Oosterlengte): 's Avonds 15 Februari werden 3 Noordamerikaanse vliegtuigen uitgezonden om de Japanse stellingen in het gebied van het eiland Shortland aan te vallen. Een van de vliegtuigen wierp bommen op de vijandelijke stellingen op het eiland Ballale. Een Noordamerikaans vliegtuig keerde niet terug. Gedurende dezelfde avond vielen zware Liberator bommenwerpers met een escorte van gevechtsvliegtuigen het Japanse vliegveld te Kahili op de Zuidoostelijke kust van het eiland Bougainville aan. Een der escorterende vliegtuigen keerde niet terug" (Washington, (AP) 17.2).

GEALLIEERDEN NADEREN SALAMAUA.

De Britse radio zeide, dat volgens de Australische Omroep de Geallieerden de Japanners hebben teruggedreven tot binnen 4 kilometer afstands van Mubo. Mubo ligt zelf op 20 kilometer ten Zuid-Westen van Salamaua (New York, (AP) 17.2).

VERLIEZEN AAN JAPANSE SCHEEPVAART TOEGEBRACHT.

De Noordamerikaanse Marine gaf het volgende communiqué uit:

„Stille Oceaan en Verre Oosten: Noordamerikaanse duikboten rapporteerden de volgende resultaten van operaties tegen den vijand in de wateren van deze gebieden: a) Een middelgroot tankschip werd tot zinken gebracht; b) een middelgroot transportschip werd tot zinken gebracht; c) 2 middelgrote vrachtschepen werden tot zinken gebracht; d) een escorte-vaartuig werd tot zinken gebracht; e) een kruiser werd beschadigd en waarschijnlijk tot zinken gebracht; f) een middelgroot vrachtschip werd beschadigd.

Deze activiteiten zijn niet bekend gemaakt in enig vroeger communiqué van het Marine Departement" (Washington, (AP) 17.2).

CHURCHILL ZIEK.

Een bekendmaking, welke werd uitgegeven door Downingstreet 10, zeide, dat Winston Churchill een ernstige kou gevat heeft en het bed moet houden. Met uitzondering van dergelijke kouvattingen heeft Churchill een uitstekende gezondheid genoten gedurende de periode van zijn Premierschap. Hij is 68 jaar oud, maar heeft nog een kracht en weerstandsvermogen, die dikwijls zijn collega's hebben verbaasd. Hij keerde van zijn reis terug in goede gezondheid (Londen, (AP) 18.2).

AANVAL OP DUINKERKEN.

Een officiële Britse verklaring luidt als volgt:

„Eskaders van Spitfires voerden bij dag vluchten uit boven het gebied van Duinkerken. Andere gevechtsvliegtuigen beschadigden locomotieven in Noord-Frankrijk. 4 Onzer toestellen worden vermist" (Londen, (AP) 17.2).

CURACAO

TIJDELIJK OPVOLGER VAN OVERSTE VAN DER BEEK.

De Schout-bij-Nacht: Algemeen Militair Commandant; Oudst Aanwezend Zee-officier in het Gebiedsdeel Curaçao; Gelet op: zijn beschikking d.d. 3 October 1942 No. 5487; Ontheft: met ingang van 15 Februari 1943 eervol van de functie van Hoofd van de Militaire Censuurdienst de Luitenant-Kolonel K.N.I.L. W. A. van der Beek onder dankbetuiging voor de door hem als zodanig bewezen diensten, benoemt: met ingang van dezelfde datum tot waarnemend Hoofd van voornoemde dienst: den Luitenant te Zee der 1ste klasse W. F. van Vreeswijk.

UITVOERING CURAÇAOS PHILHARMONISCH ORKEST.

Laatste optreden Cellist van der Beek.

Glunderend en blijde trok de Krijgsman-Musicus zich gisteravond na de uitvoering van het Curaçaos Philharmonisch Orkest terug op het terras Americano: Luitenant-Kolonel, Overste Willem A. van der Beek had zijn zwanenzang gespeeld op zijn cello, een instrument, waarmede deze begaafde cellist reeds meer dan 30 jaren als solist optreedt.

Overste Van der Beek, of „de Overste" zoals deze krijger onder ons kortweg genoemd wordt, is een cellist, die in het Curaçaos Philharmonisch Orkest gemist zal worden. En hoe schoon de uitvoering gisteren ook was, ook al door de keuze der vier uitgevoerde werken, het Orkest zal node dit afscheidsconcert aan zijn vertrekkend lid hebben aangeboden. De uitvoering van gisteravond vond plaats voor een schare genoden in het Brióntheater. De hoge positie van den Overste bracht mede, dat een zeer groot gedeelte van de genoden uit militairen bestond.

Behalve den Opperbevelhebber en zijn jarigen Adjudant, waren dan ook aanwezig de hoogste krijgsoverheden.

Na de mooi uitgevoerde Ouverture Iphigenia in Aulis van Chr. W. Glück werd het toneel door de Orkestleden verlaten om aan Cellist van der Beek gelegenheid te geven voor zijn solo. Jammer dat men de stoeltjes liet staan, hetgeen geen fraaie achtergrond is.

Het publiek bood den scheidenden cellist een open doekje en mejuffrouw Hes Husius vulde de hiervoor ietwat onwennige krijgershand met een tuiltje bloemen.

Hierna speelde Overste van der Beek het Concert voor violoncel Op. 76 van G. E. Goltermann, aan de vleugel begeleid door Dr. Christiaan J. H. Engels. De Redactie heeft ons gevraagd kort te zijn in verband met de zo beperkte plaatsruimte. Het is ditmaal een gemakkelijke taak, aan dit verzoek te voldoen. Na vorige keren, dat wij Overste van der Beek hoorden, zouden wij durven zeggen, dat dit zeker de beste uitvoering was, welke de Overste ons geboden heeft. De uitvoering van een concert in drie delen is een sluitstuk aan Overste Van der Beeks optreden hier, dat ons slechts doet hopen hem nogmaals in ons midden te mogen hebben.

Wij willen ditmaal kort zijn omtrent de overige stukken, de Symphonie No. 2 in Re majeur van J. Haydn en de Priester-krijgsmars uit Athalia van Mendelssohn, welke na de pauze werden uitgevoerd, en waarbij — hoe kon het ook anders — wij ons telkenmale weer wendden tot Overste Van der Beek, wiens afscheidsconcert dit immers was.

Wij menen, dat dit een van de beste uitvoeringen van het Orkest is geweest, met een slotstuk, de Priesterkrijgsmars, dat men niet licht vergeten zal en dat voor den heengaanden krijgsman zeker een blijvende herinnering zal zijn.

Vóór de uitvoering van het laatste stuk sprak Rudolf Frederik Willem Boskaljon, Dirigent van het Curaçaos Philharmonisch Orkest, het heengaande lid toe. De Dirigent betreurde het, dat men den begaafden cellist zou moeten missen en hoopte slechts, dat de Overste, wiens speciale wetenschap thans elders vereist werd in het landsbelang, eerlang naar Curaçao zou terug kunnen keren.

Mevrouw Lucila Engels-Boskaljon bood den Overste hierna namens het Orkest een Parker-vulpen en -potlood aan in étui. Overste Van der Beek, die den Dirigent bedankte, merkte op, dat ook hem het verlaten van Curaçao en zijn heengaan uit het Orkest, hard viel, maar dat het nodig was. De Overste wenste den Orkestleden verder een prettig en aangenaam verblijf op Curaçao toe, hij hoopte, dat de uitstekende cellist, die mede in het Orkest zat, zijn plaats zou innemen. Dankbaar was de krijger voor de woorden van afscheid en ook hij hoopte nogmaals naar Curaçao terug te keren. „En dan zult u eens wat zien!" **M.**

* * *

Van Redactiewege willen wij niet nalaten ons welgemeend afscheid aan de woorden van onze muzikalen medewerker toe te voegen. Het vertrek van Overste Van der Beek, iemand, wiens veelzijdige talenten inzake krijgskunde, muziek, en nog twee andere onderwerpen, welke wij hangende de oorlogstoestand liever niet zwart op wit vermelden, bekend zijn, laat een leegte achter.

Het is jammer, dat steeds meer begaafde lieden, mensen die ruggegraat hebben en zich niet voor subjectieve belangen laten inpalmen, ons gaan verlaten. Wij wensen den Overste goede reis en behouden aankomst ter plaatse, waar hij het landsbelang, dit is ook ons Curaçaose belang, zal mogen behartigen.

DE CURAÇAOSE COMMISSIE IN DE VERENIGDE STATEN.

Men seint uit New York aan de gouvernementspersdienst:

De Curaçaose commissie is Maandag uit Washington te New York aangekomen, nadat zij in de hoofdstad door den Nederlandsen Ambassadeur, Dr. Alexander Loudon ontvangen was en een bespreking had gehad met den heer Aronstein van de Nederlandse Inkoop-commissie.

De Curaçaose commissie zal in New York gezeteld zijn, omdat er in Washington geen voldoende accomodatie voor haar is. Zij zal besprekingen voeren over vraagstukken van economische aard, de handel en de scheepvaart betreffende niet alleen met de commissie, waarvan oud - minister Steenberghe voorzitter is, maar ook met de Nederlandse Inkoop-commissie, met andere Nederlandse instanties en met Noordamerikaanse autoriteiten. Haar samenstelling — zo werd verklaard — komt in vele opzichten overeen met de Surinaamse commissie, maar aangezien, in tegenstelling met de commissie uit Suriname, drie harer leden uit de kringen van de handel voortkomen, die tevens bestuursleden van de In.-Cu. zijn, zullen handelsbesprekingen zeker de voornaamste plaats innemen.

Een belangrijk deel van haar taak zal zijn de bevordering van de invoer van goederen naar Curaçao en Aruba. Dit punt zal o.a. besproken dienen te worden met functionarissen van de leen-en pachtwet, wier toestemming voor de uitvoer van alle goederen vereist is zelfs wanneer crediet-verlening niet noodzakelijk is.

De commissie — zo werd nog verklaard — is zich er zeer goed van bewust, dat deze eilandjes een steeds toenemende en naar verhouding van hun oppervlakte zeer grote plaats innemen in de oorlogsinspanning van de Verenigde Landen, vooral door de aanwezigheid van de zeer belangrijke olieraffinaderijen. Als gevolg hiervan zijn de behoeften van deze eilanden ook sterk toegenomen. Een vraagstuk op zichzelf is dat van het vervoer. De auto is het enige middel van vervoer, aangezien er op Curaçao en Aruba noch treinen noch trams lopen. Dit brengt mede, dat hoe meer de raffinaderijen haar productie vergroten, des te meer banden zijn er nodig voor het vervoer van de employees en van de andere inwoners. Het vraagstuk van de scheepsruimte is natuurlijk ook een belangrijk punt van het werkprogramma der commissie.

De leden van de commissie spraken de verwachting uit, dat de besprekingen met Noordamerikaanse autoriteiten er toe zullen bijdragen een beter begrip van de wederzijdse moeilijkheden te verkrijgen.

De commissie stelt zich verder voor plannen te bestuderen, die het Curaçao van na de oorlog tot voordeel kunnen strekken.

Tenslotte zal zij de aanstelling van een vasten vertegenwoordiger in de Verenigde Staten in overweging nemen, wanneer zulks tijdens de besprekingen gewenst zou blijken.

WERELDNIEUWS.

„WOLFIJN" DOET ZIJN WERK.

De Nederlandse nieuwe duikboot „Dolfijn" onder bevel van Kapitein ter Zee H. van Oostrom Soede, heeft in de Middellandse Zee een Italiaanse duikboot getorpedeerd en tot zinken gebracht.

„ER MOET IN DUITSLAND GEVOCHTEN WORDEN".

Jan Masaryk, Minister van Buitenlandse Zaken der voorlopige Tsjechische Regering, zeide tot de Engels-Amerikaanse Persvereniging, dat Duitsland moet worden geïnvadeerd voordat vredesvoorstellen zijn aanvaard. Hij gaf uitdrukking aan de hoop, dat de Geallieerden „niet al te vlug overgevoelig worden over de toestand van het Duitse volk."

Masaryk zeide: „Ditmaal moet er in Duitsland gevochten worden, zodat de Duitsers de betekenis van de oorlog bij ondervinding uit de eerste hand kennen leren. Steden als Berlijn moeten evenveel — en liefst meer — aandacht krijgen als steden gelijk Plymouth en Coventry in dit land kregen" (Londen, (P) 17.2).

GEEN VERANDERING IN DE FINSE HOUDING JEGENS RUSLAND.

Verklarende, dat Rusland steeds een bedreiging zal blijven vormen voor de Finse onafhankelijkheid, zeide het conservatieve blad „Uusi Suomi" dat „er geen aanwijzing bestaat, dat de politiek van de Sovjet-Unie te onzen opzichte enige verandering heeft ondergaan". Het blad prijst het Finse leger en vervolgt, dat „geen van die buitenlandse kringen, die ons aanrieden ons uit de oorlog te trekken, in staat is geweest ons enige verzekeringen te geven" (Helsinki, (P) 17.2).

DE FRANSE VLOOT.

Vice-Admiraal Raymond Fenard, Hoofd van de Franse Marine Missie in de Verenigde Staten, zeide, dat het slagschip „Richelieu" zich thans in de Verenigde Staten bevindt. „Het zal worden gesteund door alle andere schepen van de Franse vloot", zeide de Admiraal, „maar ik weet nog niet wanneer".

De Admiraal sprak tot verslaggevers aan boord van de Franse kruiser „Montcalm" en deelde mede, dat de Fransen van plan zijn 3 slagschepen, 3 zware kruisers, 6 lichte kruisers, 1 vliegdekschip, 9 torpedojagers, 14 duikboten en 10 hulpvaartuigen tegen de as in de strijd te werpen. Hij stond het onderhoud toe kort vóór het verwelkomen van Admiraal Roy Ingersoll, Commandant van de Noordamerikaanse vloot op de Atlantische Oceaan. Deze kwam aan boord om een tegenbezoek af te leggen aan de hoge Franse officieren.

Fenard zeide, dat de meeste Franse schepen, die den nazies ontsnapten zich „in goede conditie bevinden te Dakar, Casablanca en Alexandrië". Twee schepen, die samen met de „Montcalm" de „Richelieu" uit Dakar escorteerden bevinden zich in een haven aan de Noordamerikaanse Oostkust. De Admiraal zeide, dat twee Franse oorlogsschepen, de „Georges Leygues" en de „Gloire", reeds in actie zijn tegen de as. Hij zeide, dat 3 van de 14 duikboten, die de Franse vloot nog heeft, aan de vernietiging in Toulon ontkwamen. Elke bespreking van „politiek" van de hand wijzende verklaarde Fenard: „Alle [illegible] van de Franse vloot willen de Duitsers bestrijden aan de zijde van de Verenigde Staten en Geallieerden" (Een haven aan de Noordamerikaanse Oostkust, (P) 17.2).

BRITSE LABOUR - PARTIJ IN DE OPPOSITIE.

E. C. Daniel seint uit Londen:

Een opstand van de Labour Partij tegen de Britse Regering over de quaestie van het sociale voorzieningsplan van Beveridge groeide tot zulk een omvang, dat hij — volgens de „Londen Star" — dreigde een ernstige slag toe te brengen aan de nationale eenheid". Hieraan werd toegevoegd dat hij zelfs een nederlaag van de Regering ten gevolge zou kunnen hebben, indien een stemming zou worden [illegible]. De „Londen Standard" [illegible] de Labour Ministers [illegible] mogelijk te maken. Deze [illegible] ke poging [illegible] inzicht van de Labour Partij [illegible] te komen bestaat hier grote kans toe. Men liet evenwel sterk uitkomen, dat Churchills positie als oorlogsleider van Groot Britannië hierdoor niet in gevaar behoefde te worden gebracht. De Regering zou wel gedwongen kunnen worden het Beveridge-plan meer volledig te aanvaarden. In het uiterste geval zouden enkele veranderingen in de samenstelling van het cabinet kunnen ontstaan.

Het Lagerhuis ging reeds de tweede dag in van het driedaagse debat over het Beveridge-plan. [illegible] derdenkende groepen vastbesloten de Regering te dwingen tot grotere concessies. Een opgewonden vergadering van de fractie der Labour Partij in het Parlement ging aan de bijeenkomst van het Lagerhuis vooraf, doch de vraag omtrent het indienen van een motie van afkeuring werd tot morgen uitgesteld. Men is ontevreden over de uitleg, die gisteren werd gegeven door Sir John Anderson, lid van het oorlogscabinet, over het inzicht van de Regering. De „Evening News" noemde de rede van Anderson „lauw" en „dubieus".

Sir John had gezegd, dat de Regering „in principe" bereid was zoveel mogelijk van het Beveridge-plan te trachten uit te voeren.

Indien de Regering niet afstapt van haar standpunt en ingeval de leden van de Labour Partij, die heden bijeenkwamen, besluiten de motie van afkeuring der Regeringshouding te steunen, zal dit een scheuring betekenen in Churchills coalitie-Regering, waarvan de Labour deel uitmaakt. Clement Attlee, waarnemend Minister President, Ernest Bevin, Minister van Arbeid, en Herbert Morrison, Minister van Binnenlandse Veiligheid, zijn de Labourleden in het cabinet. Zij woonden de vergadering van heden bij in een poging een oplossing te brengen in de crisis (Londen, (P) 17.2).

HONGARIJE WIL VREDE.

Lewis Hawkins seint uit Bern:

Hongarije wenst vrede, doch men gelooft, dat het door zijn [illegible] niet uit de oorlog [illegible]. In welingelichte kringen [illegible] men te zeggen, of er reeds bepaalde vredesvoorwaarden zijn gesteld. De houding van [illegible] de nazies is [illegible] gelegenheden haar [illegible] met betrekking tot de Russische successen. Als gevolg van de geographische en ook van de militaire positie ten aanzien van de as, wordt het als onwaarschijnlijk geacht, dat Hongarije met succes om een vrede zou kunnen onderhandelen, zelfs niet indien het dat zou proberen. In buitenlandse kringen wordt met alle vertrouwen aangenomen dat Hongarije's grootste hoop ligt in het openen van een tweede front in de Balkan door de Geallieerden. De houding van het volk ten aanzien van de Noordamerikaanse soldaten maakt een goede indruk, als vechten de Hongaren tegen de Russen en tegen de Joegoslavische troepen van Generaal Mihailovitsj.

De kansen om enige zelfstandige stappen te ondernemen zijn voor Hongarije zeer gering en de positie van dat land wordt hetzelfde [illegible] de Geallieerden [illegible] desonderhandelingen [illegible] wanneer de tijd daartoe aangebroken is.

De vredesgeruchten namen ten zeerste toe in September 1942, toen Myron Taylor een bezoek bracht aan het Vaticaan. Men was er toen van overtuigd, dat hij tijdens zijn bezoek met vele persoonlijkheden van allerlei nationaliteiten besprekingen had gevoerd. De nederlaag bij Stalingrad, waarbij het grootste gedeelte van ongeveer 250.000 [illegible] volk in niet geringe mate [illegible]. De houding der Hongaren wordt nog ingewikkeld door de vrees dat Roemenië nog territoriale verlangens koestert ten opzichte van hun land alsook de straf, die zij van Joegoslavië zullen moeten incasseren bij een mogelijke ineenstorting van de As. Een licht op de Hongaarse houding wordt geworpen door het feit, dat de troepen, die met Kerstmis met verlof naar huis werden gezonden, zeer langzaam naar het front terugkeren tengevolge van „vervoersmoeilijkheden" (Bern, (P) 17.2).

ALLERLAATSTE NIEUWS.

— New York. Het Duitse Hoofdcommando maakte twee dagen te laat bekend, dat Charkov ontruimd is na een systematische vernietiging van de belangrijke installaties".

— Geallieerd Hoofdkwartier in Noord-Afrika: Het Geallieerd communiqué deelt mede, dat de gevechten in het Zuiden van Tunis gisteren op verminderde schaal werden voortgezet. Leidende elementen van de vijandelijke strijdkrachten bezetten Feriana, Kasserine en Sbeitla. De Geallieerde gevechtsvliegtuigen waren de gehele dag actief boven het gevechtsgebied. Een vijandelijk vliegveld op Sardinië werd aangevallen.

— Bombay: Men wordt ongerust over de toestand van Gandhi. Een communiqué zeide, dat, hoewel Gandhi 9 uren sliep, hij niet [illegible] wakker [illegible]. Er zijn tekenen van ziekte.

— Moskou: De [illegible] legers [illegible] ten Westen van Charkov [illegible] een opmars naar Kiev. Orel werd in een Russische nijptang genomen. Berichten geven te kennen, dat de Russen de rivier Seim overstaken en de stad Dmitriev bereikten op ongeveer 95 kilometer ten Zuid-Westen van Orel.

Job.

Rusland.

Het Rode leger stortte zich op de overblijfselen van Hitlers beste schoktroepen ten Westen van het heroverde Charkov. Verder naar het Zuiden vallen de Russsen langs een breed front aan en achtervolgden zij een groot nazie-leger, dat zich van Rostov terugtrekt.

Poltava, een spoorwegpunt op 130 kilometer ten Westen van Charkov, schijnt het volgende grote Russische doel te zijn in de Oekraïne. Hiermede zouden de Russen tevens de rivier Dnjepr belangrijk dicht naderen. In het Donetsbekken hebben de Russen het thans blijkbaar gemunt op Taganrog. Zij vallen aan uit drie richtingen: het Noorden, het Oosten en het Zuid-Westen.

Sinyavya, op 27 kilometer ten Oosten van Taganrog aan de Zee van Azov, is reeds door een Russische colonne genomen. Bolsje Krapinskaya, een stad op ongeveer 32 kilometer ten Oosten van de spoorlijn Taganrog-Stalino, kwam in handen van de Sovjet-eenheden, die uit het Oosten oprukken. Aan de Noordzijde van deze blootgestelde Duitse wig vechten de Russen in de richting van de kust uit Krasno Armeisk en ten Zuid-Westen van Vorosjilovgrad. Deze groepen bedreigen Stalino, thans van groot belang voor de Duitsers, omdat hier de spoorweglijnen samenkomen, die uit het Donetsbekken en de Taganrog-sector leiden.

Noord-Afrika.

De Noordamerikaanse achterhoede tracht de aanval van de Duitsers te stuiten tot een nieuwe defensie-linie kan worden geconsolideerd in de heuvels ten Westen van Caserine. Deze plaats ligt vlak bij de Algerijnse grens. De Duitse aanval kwam juist nadat de Noordamerikaanse gevechtstroepen het defensie-gebied hadden overgenomen van de Franse strijdkrachten en voordat zij zich er goed genesteld hadden.

De Duitse Mark VI tanks, die de kern vormen van Rommels strijdmacht, staan hier tegenover de Noordamerikaanse Shermans. De Mark VI is echter zeker tweemaal zo zwaar. Een Geallieerde zegsman zeide, dat de Geallieerde luchtmacht in dit krijgsgebied in meerderheid toeneemt over de as. Hij voorspelde steeds grotere aanvallen op de vijandelijke bases op Sicilië, Sardinië en Italië. Voorts deelde hij mede, dat de Luftwaffe onlangs ervaren vliegers had gezonden om de „groene vliegers" in Noord-Afrika te vervangen. De kracht van den vijand in het gebied is echter niet toegenomen.

Het Franse communiqué in Noord-Afrika deelt mede, dat er niets te vermelden is in Midden-Tunis. In het Zuiden van Tunis hebben de Franse troepen, die Gafsa ontruimden, nieuwe stellingen ingenomen in het gebied van Feriana. Hierbij ondervond men geen weerstand van den vijand.

Bevoegde officieren in het Geallieerde Hoofdkwartier in Noord-Afrika gaven intussen te kennen, dat men niet teveel geloof moet hechten aan de geruchten over Rommel. Zo werd verteld, dat Rommel ernstig ziek zou zijn en naar Duitsland is vervoerd. Deze officieren beschouwden het bericht met de grootste achterdocht en zeiden, dat het misschien door de as verspreid wordt.

Verre Oosten.

Een communiqué van het Chinese Hoofdcommando deelde mede, dat de Japanners met belangrijke strijdkrachten geland zijn in Kwangtsjowwan. Dit is een gebied, dat in bruikleen van de Fransen is op de verre Zuidelijke kust van China. Men gaf hiermede te zien, dat de indringers zich gereed maken voor uitgebreide operaties in de Zuidelijke Chinese provincie Kwantung. Hevige gevechten worden gemeld op verschillende punten in het binnenland. Het communiqué zeide, dat de landing in Kwangtsjowwan volgde op mislukte pogingen, die Maandag ondernomen werden om troepen aan land te zetten van 5 kanonneerboten op twee punten aan het Liutsjow-schiereiland vlak ten Zuiden van Kwangsjowwan. Chinese troepen sloegen deze pogingen af, doch gistermorgen vroeg landde de hoofdmacht van den vijand op het eiland Tunghai in het Franse gebied.

Ten Westen en ten Noorden van Canton zijn hevige gevechten in voortgang, in de gebieden van Samsjui en Sjaping. Laatstgenoemde stad werd twee dagen geleden door de Chinezen heroverd. De vijand werd toen in Westelijke richting teruggedreven. De Japanners voerden evenwel versterkingen aan en sloegen terug.

In het Noorden van Hunan en in Midden-Hupeh boeken de Japanse strijdkrachten winsten. Deze provincies liggen in Midden-China. De Japs pogen hier klaarblijkelijk hun winsten langs de rivier Yangtze te vergroten. In het Noorden van Kiangsu werd ook gevochten. Hier brengen de Chinezen hevige verliezen aan een Japanse expeditie toe.

Verenigde Staten van Noord-Amerika.

Mevrouw Tsjang Kai Sjek, echtgenote van den Chinesen Generalissimo, arriveerde in Washington, waar zij persoonlijk werd ontvangen door President en Mevrouw Roosevelt.

Mevrouw Tsjang Kai Sjek bevond zich sedert 27 November in de Verenigde Staten. Zij onderging een medische behandeling. Men verwacht, dat Mevrouw Tsjang Kai Sjek een campagne zal beginnen om der zaak van China meer bekendheid te geven en om meer oorlogsmateriaal voor de strijd tegen de Japanners te verkrijgen.

De Oorlogsraad voor de Stille Oceaan kwam gisteren wederom bijeen met President Roosevelt. Walter Nash, de Gezant van Nieuw Zeeland, zeide, dat men de situatie in de Stille Oceaan naging. Men beschouwde de sterke punten en besprak tenslotte de wijze waarop men Japan thans het beste kan treffen. Hij zeide, dat enkele goede meningen werden gegeven. De Gezant zeide, dat men bij deze bijeenkomst geen aandacht schonk aan Noord-Afrika.

Propaganda-Front.

De Romeinse correspondent van het blad „Tidning,", hetwelk te Stockholm verschijnt, wees op een interessante verklaring, die onlangs door den fascistischen schrijver Virginio Gayda werd afgelegd. Gayda, die dikwijls de mening van de Italiaanse Regering weergeeft, brak de mogelijkheid van een afzonderlijke vrede. Hij zeide, dat de „as geen andere keuze heeft dan om weerstand te bieden".

Voorts beweerde hij, dat het den Geallieerden geraden is de strijd niet voort te zetten, „aangezien het werkelijke gevaar voor hen zowel als voor de as Rusland is". Volgens den correspondent zou de toon van Gayda een ontzaggelijke verandering hebben ondergaan, aangezien hij vroeger altijd op dreigende wijze sprak. Zijn veronderstelling, dat de as voor de Geallieerden tegen Rusland vecht, is een nieuw hoogtepunt in de opgevoerde propaganda van de as. De as wil de laatste tijd namelijk doen voorkomen, dat men vecht om Europa tegen het communisme te beschermen.

Gayda's pessimisme over de Russische overwinningen liet door zijn woorden zien, „dat er geen andere uitweg is voor de as dan om tot het uiterste weerstand te bieden, zelfs indien zulk een weerstand hopeloos schijnt".

Elmer Davis, Directeur van het Noordamerikaanse Bureau voor Oorlogs Informatie, zeide op een persconferentie, dat de propagandisten van de as steeds meer pogen een wig te drijven tussen Rusland aan de ene kant en Groot Britannië en de Verenigde Staten aan de andere kant. Hij wees op de bovenstaande verklaring van Virginio Gayda en zeide, dat het de eerste oproep aan Engeland en de Noordamerikanen is van een leidenden zegsman van de as.

Davis zeide: „Het is geen rechtstreekse oproep, doch een sterke aanwijzing". Voorts vertelde hij, dat ondergrondse berichten in Duitsland en Italië worden rondgestrooid, dat er „enige hoop" is om Groot Britannië en de Verenigde Staten uit de oorlog te krijgen, zodat alle samen tegen Rusland kunnen strijden.

Davis zeide, dat deze propaganda niet slaagt in neutrale landen. Sommige mensen in de Verenigde Staten zijn er evenwel „een weinig door aangetast" hoewel geen enkele verantwoordelijke persoon „er enig geloof aan schenkt".

Vaticaan.

Welingelichte kringen in Bern hoorden een bericht uit het Vaticaan, dat zij evenwel niet konden bevestigen. Volgens dit bericht zou Rusland vergunning hebben gevraagd om een delegatie naar het Vaticaan te zenden om de zorg en het welzijn van de oorlogsgevangenen te bespreken. Hoewel dit ongetwijfeld van politieke betekenis is, zijn Kerkelijke kringen niet geneigd te geloven, dat dit contact tot blijvende diplomatieke betrekkingen zou leiden. Men wees erop, dat Rusland geen lid is van de internationale Rode Kruis organisatie. Een bericht van het Vaticaan aan het Zwitserse nieuwsagentschap zeide later, dat men rechtstreeks ontkende, dat de Paus zou hebben toegestaan een Sovjet-delegatie te ontvangen. Voorts zou een andere gezaghebbende Italiaanse bron ontkend hebben, dat het Vaticaan of andere autoriteiten visa hebben aangevraagd voor Russische vertegenwoordigers.

Luchtfront.

Bevoegde waarnemers in Londen zeiden, dat de Britse aanvallen van de vorige nacht op het Europese vasteland de meest intensieve nachtelijke vluchten van de gehele oorlog waren. Terwijl bommenwerpers Lorient bestookten deden gevechtsvliegtuigen aanvallen op de verkeerswegen van de as. Kanalen, spoorwegen en andere transport-middelen in Frankrijk, Nederland, België en Duitsland werden aangevallen. Sommige vliegers vlogen zo laag als 100 meter boven Duitsland en vielen de sluizen van het Dortmund-Ems-Kanaal aan. Andere beschoten motorvoertuigen, schuiten en locomotieven.

Volgens een bericht uit Bern bedraagt het aantal slachtoffers van de laatste luchtaanval op Milaan 86 doden en 422 gewonden.